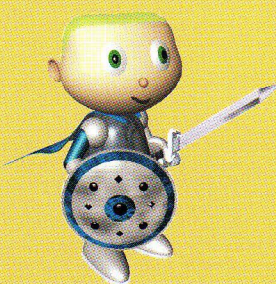

Arbetsmaterial till filmen om Haiti

Mitt hemland

En Starkidsproduktion

Mitt Hemland - Arbetsmaterial till filmen om Haiti

Till läraren

Detta material, producerat av Hoppets Stjärna, kan med fördel användas från årskurs tre till årskurs åtta i grundskolan. Eventuellt kan läraren anpassa materialet så att det även kan användas i högre och lägre årskurser. Materialet består av en videofilm med fem fristående avsnitt, samt arbetsblad till varje del. Varje avsnitt är 11-15 minuter.

Del 1 Mitt hemland är ett U-land, 13 min.

En kort presentation av landet Haiti, dess geografi, historia och den situation människorna lever i. Eric, 14 år presenterar programmet, träffar befolkningen och frågar dem om hur de har det.

Del 2 Barnens lag, 13 min.

Frågan om hur konventionen om barns rättigheter efterföljs på Haiti tas upp i detta avsnitt. Några andra frågor som tas upp är, vad lagen innebär och vad barnen själva vet om sina rättigheter.

Del 3 Tjejer och killar, 15 min.

Vad gör barn och ungdomar på sin fritid? Hur ser de på sin framtid, relationer dem emellan, kläder, mat, familjen? Eric intervjuar barn och ungdomar i olika åldrar. I arbetsbladen jämförs situationen i Sverige med Haiti.

Del 4. Utbildning och hälsovård, 11 min.

I detta program får vi reda på hur skolor och sjukvård fungerar på Haiti. Vi får också se och höra hur gatubarnens situation är.

Del 5 Bistånd, 11 min.

Programmet handlar om bistånd och vad vi från Sverige kan göra för att hjälpa Haitis folk, samt vad de själva kan göra för att förbättra sin egen situation.

Materialet kan användas som ett komplement eller avbrott till den övriga undervisningen inom ämnesområden som geografi, historia, religion och samhällskunskap. Några andra användningsområden är temadagar, grupparbeten. Varje delfilm är fristående, vilket innebär att klassen med behållning kan se en eller några av delfilmerna. Till varje avsnitt finns förslag på samtalsfrågor i klassen, samt uppgifter att lösa individuellt eller i grupp. Läraren kan avgöra vilka uppgifter som passar för klassen.

Svårighetsgrader på uppgifterna i arbetsbladen

- A** uppgifterna är anpassade till yngre elever men kan även användas i de högre klasserna.
- B** uppgifterna är något svårare och riktar sig till årskurs fem till åtta.
- C** uppgifterna är vidare fördjupning i ämnet.

Flera av de målsättningar som nämns i grundskolans läroplan Lpo 94, utgivet av Utbildningsdepartementet, är nära relaterade till materialet. Några av dem är följande:

Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola

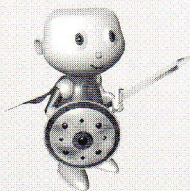
- har utvecklat förståelse för andra kulturer
 - har kunskap om länders och världsdelars ömsesidiga beroende av varandra
- (Ur: Lpo 94 från Utbildningsdep. 2 Mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper: sid 10)

Se även 2 MÅL OCH RIKTLINJER, 2.2 Normer och värden, på sid 12,13 i Lpo 94.

Detta material är framställt av Hoppets Stjärna med hjälp av informationsbidrag från Svenska Missionsrådet (SMR) och SIDA.

Det består av en videofilm i fem delar med arbetsblad till varje del.

Arbetsbladen har utarbetats av Barbro Wallhäger.

1

Ord att förklara:

Resurs

Mulatt

Del 1 Mitt Hemland är ett U-land

Att samtala om

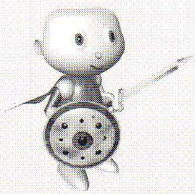
- A**
1. Hur förklarar Eric ordet U-land?
 2. Vad anser Eric är skillnaden mellan Haiti och Sverige? Håller du med honom?
 3. Beskriv huvudstaden Port au Prince och hur människorna bor i staden.
 4. Berätta hur man brukar jorden på Haiti. Jämför med Sverige. Vilket land tror du får mest skörd?
 5. Vilka fördelar/nackdelar tror du det är med att människorna brukar jorden för hand?
 6. Varför bor det så många färgade människor på Haiti?
 7. Berätta om de två processionstågen som människor går i under påsken.
 8. Hur tror du att det skulle vara att besöka Haiti?
 9. Hur går en "cook-fight" till?
- B**
1. Varför gick det inte så bra då Haiti blev självständigt? Vad hände i andra länder t.ex. i Afrika då de blev fria från kolonialländerna (till exempel Zaire, Sudan).
 2. Vad är orsaken till undernäring bland folket?
 3. Varför dör 1/3 av barnen innan de fyllt 5 år? Vad tror du man kan göra åt detta?
 4. 2% av Haitis befolkning har tillgång till rent vatten. Hur många i er kommun eller samhälle skulle ha tillgång till rent vatten om ni bodde på Haiti (2% av er kommuns befolkning).
 5. Varför är det så viktigt med rent vatten?
 6. Sveriges yta är ca. 450.000 km². Hur stor yta har Haiti? Vilka landskap i Sverige är ungefär lika stora som Haiti? Hur tror du det skulle vara om 8,5 miljoner människor bodde där?
 7. 40% av befolkningen på Haiti äger ingen mark. Hur många är det?
1% av Haitis mark ägs av 5 miljoner människor. Hur många km² är 1% av Haitis yta?
Hur många km² får varje person att odla på?
 8. Varför är det så viktigt att äga jorden för människorna på Haiti?

Att arbeta med

Fyll i faktarutan om Haiti. Du och din kompis kan hjälpas åt.

A

På Haiti bor cirka miljoner människor. Ytan är/..... av Sveriges yta.
..... upptäcktes Haiti. Då bodde på ön.
På 1600-talet togs till Haiti från Afrika.
Haiti blev världens fria republik år
Deras frihetskämpe hette

Del 1 Mitt Hemland är ett U-land

1. Leta reda på var Haiti ligger på en karta.
2. Vad heter huvudstaden? Hur många människor bor där?
3. Vilket gemensamt namn har Haiti och öarna runt omkring?
4. Kan du hitta en annan större ö nordväst om Haiti?
Vilka hav finns runt Haiti?
5. Färglägg kartan på Haiti. Pricka in huvudstaden på kartan.
6. Försök att ta reda på hur Haitis flagga ser ut. Rita av den och sätt upp den på väggen.

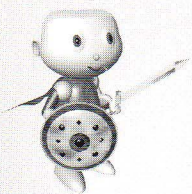

Gör en jämförelse med Sverige tillsammans med klassen eller i grupp

- B**
- Rita upp 16 lika stora rutor på svarta tavlan. Varje ruta kan vara ca 1 dm².
 - Rita en ensam lika stor ruta bredvid.
 - De 16 rutorna kan representera Sverige och den ensamma rutan Haiti.
 - I Sverige bor ungefär lika många människor som på Haiti. Varje miljon kan representera en cirkel. Rita åtta cirklar i de 16 rutorna och åtta cirklar i den ensamma rutan.
 - Mät sedan ut 1 cm² på rutan som ska representera Haiti. Det kan jämföras med 1% av marken. Kan du sedan få in 5 cirklar i den?
 - Det går att göra samma jämförelse ute på skolgården. Rita då ut varje ruta till 1 m². Varje miljon människor kan representera en elev.

Att fundera vidare på

- C**
1. Ta reda på mer om Haiti från andra böcker och kartor. Skriv din egen faktabok om Haiti.
 2. Ta reda på mer om hur det var då Columbus upptäckte Amerika.

Del 2 Barnens lag

Ord att förklara:

Konvention

Bistånd

Att samtala om

- A** 1. Vad betyder FN?
2. När skrevs barnens lag?
3. Säg ett annat ord för ”barnens lag”.
4. Vilka av barnens rättigheter tycker ni är viktigast? Prioritera från 1-6. Vilka av barnens lagar finns inte uppräknade här?

Rätt till

..... Mat Vila /Lek
..... Bostad Fritid
..... Skola Framtid

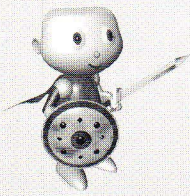
- B** 1. Hur har Haiti lyckats uppfylla konventionen om barns rättigheter? Motivera era svar.
2. Jämför med Sverige.
3. Vad kan vi göra för att barnens rättigheter ska följas?
4. På filmen var det flera barn som ett arbetade. Vad anser ni om att svenska företag ibland köper varor som barn har arbetat med? Finns det lagar som förbjuder barnarbete?

Att arbeta med

- A** Gör din egen bok eller plansch om barnens rättigheter.
Skriv som överskrift: Mina rättigheter. Rita gärna bilder till.
- B** Förslag till grupparbeten i klassen:
1. Gör olika skyltar om barnens rättigheter att sätta upp på väggen i klassrummet. Försök att illustrera varje lag/rättighet med egna teckningar och/eller bilder ni hittar från tidningar.
 2. Gå ut och intervju era kompisar i skolan, lärare eller andra ni träffar i samhället. Fråga om de vet vad konventionen för barns rättigheter innebär.
 3. Ring upp eller besök kommunledningen i er kommun. Fråga vad kommunen gör för att följa konventionen för barns rättigheter.

Att fundera vidare på

- C** 1. Ta reda på mer om FN (Förenta Nationerna). Vilket organ inom FN arbetar speciellt med barn och frågor som berör dem? Vilka länder har inte skrivit under konventionen?
2. Ta reda på vilka rättigheter du har i skolan när det gäller, till exempel medbestämmande, planering, inflytande.

Del 3 Tjejer och killar

Att samtala om

- A** 1. Vilket av barnen verkar vara mest lik svenska ungdomar. Vad gjorde hon på sin fritid?
2. Vad gör du på fritiden?
3. Hur mycket hjälper du till hemma?
4. I filmen berättas att något barn får stryk av sina föräldrar. Hur tycker du att föräldrar ska disciplinera eller straffa sina barn då de gjort något orätt?

Jämför tjejers och killars situation i Sverige och Haiti då det gäller

B

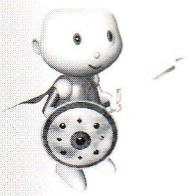
	Sverige	Haiti
Fritiden		
Familjen		
Att vara kär		
Mat		
Framtiden		
Hjälpa till hemma		
Kläder, Mode		

Att arbeta med

- A** Skriv en berättelse om hur en dag kan se ut för ett barn/ungdom på Haiti. Välj ett av barnen på filmen eller hitta på en egen berättelse.
- B** Fråga någon äldre person du känner om deras barndom/ungdom. Använd listan här ovanför och fråga till exempel, hur mycket de hjälpte till hemma, vad de gjorde på fritiden, första gången de blev kär. Du kan även fråga några invandrare du känner hur de ser på dessa frågor.

Att fundera vidare på

- C** Vad anser du om situationen för flickan som hade fått barn. Tror du att hon fått bättre stöd i Sverige?

4

Del 4 Utbildning och Hälsovård

Ord att förklara:

Investering
Prioritera
Traditionell sjukvård

Att samtala om

- A**
1. Varför bär skolbarnen skoluniform tror du?
 2. Varför får inte gatubarnen gå i skola?
 3. Varför vill de gå i skola?
 4. Hur ser deras dag ut?
 5. Hur tror du att gatubarnens liv kommer att se ut om de inte får hjälp?
 6. Vad menar Eric med att säga att barnen måste: ”slås varje dag för att överleva”?
 7. Vilka får gå i skola på Haiti?
 8. När börjar man skolan på Haiti och hur länge går man?

Jämför hur skolan fungerar på Haiti och i Sverige

B	Likheter	Skillnader

Att arbeta med

- A**
1. På Haiti är en vanlig dagslön **30** kronor.
Att gå till en doktor kostar **250** kronor,
 medicin **200** kronor,
 en dag på sjukhus **300** kronor.
Det blir tillsammans **850** kronor.

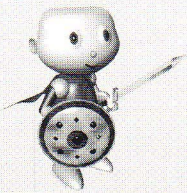
Hur många dagar måste pappan i familjen jobba för att ha råd att ta ett av sina barn till sjukhus?

2. Hur tror det skulle gå om två barn blev sjuka samtidigt och måste stanna på sjukhuset en vecka?
3. Vet du vad det kostar för dig att gå till doktorn och vad det skulle kosta om du var tvungen att ligga på sjukhus? Om du inte vet kan du fråga dina föräldrar hemma.
Jämför med genomsnittlig dagslön i Sverige och Haiti.

- B**
1. Skriv en egen berättelse om hur det är att vara gatubarn på Haiti.
 2. På Haiti finns det 60 sjukhus för 8,5 miljoner invånare. Hur många sjukhus finns det i ert län. Hur många bor i länet? Jämför hur många människor ett sjukhus ska räcka till på Haiti med människor i ert län.

Att fundera vidare på

- C**
1. Vilka är de vanligaste barnsjukdomarna i u-länderna? Vilken sjukdom dör flest barn i världen av? Om du inte vet kontakta gärna oss på Hoppets Stjärna så får du veta mer. Du kan också ta reda på vad vi gör för gatubarnen i världen.

Del 5 Bistånd

Ord att förklara:

Valuta
Produktion
Importera

Att samtala om

- A**
1. Vad gör Hoppets Stjärna för att hjälpa barnen på Haiti?
 2. Vad innebär det att ha fadderbarn?
 3. Hur tror du att barnen på Hoppets Stjärnas skolor har det?
 4. Berätta vad de gör med soporna på Haiti.
 5. Vad tror du att det för med sig att man har så dålig sophantering på Haiti?
 6. Vad kostar det att köpa en Coca Cola på Haiti?
- B**
1. Vad tror du det beror på att människorna på Haiti är fattigare än i Sverige?
 2. Varför kan det vara bra för ett land att ha turism?
 3. Varför tror du det är viktigt för ett land att ha vägar?
 4. På vilket sätt har I-länder gjort så att det blev sämre på Haiti?
 5. Varför är handel så viktig för ett lands ekonomi. Vad betyder det för landet om man inför handelsblockad mot landet (förbud att köpa och sälja)?

Att arbeta med

- A** Gör ett informationsblad om vad det innebär att ha fadderbarn genom Hoppets Stjärna. Som överskrift kan det stå:

Information om vad det innebär att ha fadderbarn på Haiti.

Vad Fadderbarnen får	Vad Fadderföräldrar får

- B**
1. Du bor på Haiti. En dag vill du och tre av dina kompisar gå ut och äta pizza. Hur många dagar måste din far arbeta för att ni ska ha råd med detta.
 2. Hur skulle du göra om du var politiker på Haiti? Hjälp dem att skriva en egen handlingsplan för hur de kan påverka situationen på Haiti till det bättre.
Några begrepp som du kan ta med är:
Fler jobb, Bättre produktion, Stöd till bönder, Bättre skolor, Bättre vägar, Rent dricksvatten.
Tänk ut andra åtgärder.

Att fundera vidare på

- C** Tag reda på vad som hände med Haiti då man införde handelsblockad mot landet. Vilka övriga länder i världen har utsatts för detta? Vad har det inneburit för det landet? Vad anser du om detta? Vilka bär skulden för att landets ekonomi går ner och vilka får lida för detta?